

Essayistisk manifest

2021

Af Glenn Bech

5 *Forfatter og psykolog*

10 Du kan være et godt menneske og dermed også en god mand.
Men du kan ikke være en god mand, hvis du er et dårligt menneske.

Så når det at være en ”rigtig mand” er vigtigere end at være et godt menneske, da er der tale om giftig maskulinitet.

Giftig maskulinitet er ...

15 ødelæggende for sammenhængskraften i samfundet. Giftig maskulinitet er at tilskynde vores drengebørn til at tage plads og fylde; mens det især er pigebørnene, der skal lære at udvise hensyn, selvbeherskelse, selvopofrelse, tålmodighed, empati. Med konfliktsky stemmer anerkende knægten for sin præstation under samleje, også når hun selv er i smerte. Og det er et udtryk for giftig maskulinitet at affyre fyrværkeri i gaden, spytte på fortovet, smide skrald; nedstirre andre mennesker, gå i hælene på andre mennesker, kommentere på andre

20 menneskers udseende; køre for stærkt, overhale indenom, snyde i køen. Lade opvasken stå til damen aka mor. Blive på sofaen, imens hun er taget til demonstration med sine veninder. Puste sig op for at få sin vilje. Larne. Generelt larme. Råbe af fjernsynet, råbe af computerskærmen, trampe i gulvet, slå i bordet, råbe ud ad bilruden, råbe fra altanen, råbe nede i gården. Råbe sammen med vennerne, som om de var de eneste i verden – kl. 02 om
25 natten i et lejlighedsbyggeri. Muskelbiler, motorcykler. Det er et udtryk for giftig maskulinitet at forsvare og udvise overbærenhed med vores mænd, efter de endnu en gang fortabtes til et vredesudbrud, der tillod dem at overskride vores grænser, overfuse eller nedværdige os. **At være mand skal ikke være ensbetydende med at slippe for ansvaret; vi skal alle overholde forventningerne om almindelig, respektfuld opførsel.** Men fordi
30 vi lever i et patriarkalsk samfund, internaliserer vi også alle sammen en vis grad af giftig maskulinitet.

(...)

35 Giftig maskulinitet er at dominere; er at true andre mennesker. Hæve stemmen for at få sin vilje; hæve hånden for at få sin vilje. **Nødvendigheden af at tjene flest penge for at føle sig som en mand; en "rigtig mand". Giftig maskulinitet går i høj grad også ud over mændene selv.** Vi er alle medskyldige i at samtykke til patriarkatet, når vi stadig opfatter kriterier såsom månedsløn, fysisk højde og skulderbredde som afgørende for en mands
40 maskulinitet. **Fordi så få drenge lærer at sætte ord på deres følelser, kommunikere konstruktivt, søge kompromisset, risikerer de tit at ende som nogle forkrøblede skabninger; forvoksede, forurettede, selvretfærdige småbørn; voldsparate, letantændelige unge mænd.** Der skal typisk intet til for at ydmyge en mand. Hans stolthed er på størrelse med en ballon; hans evne til at rumme sine fejl forbliver en nål. Og det er
45 således et udtryk for giftig maskulinitet ikke at kunne undskylde, i hvert fald ikke oprigtigt; at vrænge ad sårbarhed; eller nærmere, at forveksle sårbarhed med svaghed. Som skulle dét at bestige et bjerg være modigere end at række ud efter sine medmennesker? Giftig maskulinitet er fraværende fædre. Giftig maskulinitet er lukkede incelfora; enlige drenge og mænd, som overrepræsenteres i selvmordsstatistikkerne. **Det er giftigt, giftigt maskulint at se ned på omsorgserhvervene, denne "ineffektive offentlige sektor", velfærdssamfundet, som vi alle ved, "kun er for tabere, der ikke kan forsørge sig selv", de såkaldt "bløde værdier"; at se ned på dem, simpelthen fordi de ikke er til at måle.** Manden, der har svært ved empati, har naturligvis næppe nogen forståelse for, at han selv kunne være en belastning for sine nærmeste. Superheltefilmen præsenterer os ligesom
55 for det modsatte af virkeligheden. Kvinden, der typisk holder sammen på manden; prinsessen, der redder helten fra sig selv. Hvilket selvfølgelig er en uretfærdig arbejdsfordeling i lyset af, hvem vi lader rende med æren, få det sidste ord, højeste lønninger.

(...)

60

Giftig maskulinitet er neoliberalisme. Giftig maskulinitet er skovfældning; privatstrande; mikroplast i vores lunger. Større fladskærms-tv; sneakers; børnearbejde. Giftig maskulinitet er statskup, krigsparader, plyndring, hooligankultur. Giftig maskulinitet er homofobi. Giftig maskulinitet er junglelov; skattesvind, lystbåde, gated communities. Giftig maskulinitet er

65

insider trading; massefyringer af de ansatte 'på gulvet', mens bestyrelsen fortsat kan modtage dens aktieafkast. Giftig maskulinitet er private banker, private advokater, private sygehuse, private skoler; øget privatisering i det hele taget. Giftig maskulinitet er mig, mig, mig. Giftig maskulinitet er reklamer non stop. Satellitters lysforurening for stjernerne. Giftig maskulinitet er at ignorere corona-restriktionerne. Ældres massedød. Kronisk syges

70

massedød. Udspekuleret, risikofri gambling med under- og middelklassens formuer; boligbobler, finanskriser. Størstedelen af vores religioner er baseret på giftig maskulinitet. Giftig maskulinitet er at opfinde samt holde fast i hierarkier, der placerer de traditionelt maskuline værdier og dermed manden øverst. Giftig maskulinitet er at forveksle femininitet med mangel på kompetence, på autoritet. Giftig maskulinitet er selveste kapitalismens

75

grundforudsætning. **Giftig maskulinitet er ikke bare medskyldig i men årsagen til klimakrisen.** Giftig maskulinitet er utaknemmelighed. Giftig maskulinitet er narcissisme; og ud af alle narcissister estimerer man, at op mod 80% af dem er mænd.

Løsning? Lad ikke kønnet afgøre, hvor høje krav om samvittighedsfuldhed du stiller til dine børn.

80